

Standardy Ochrony Małoletnich Nadleśnictwa Olecko

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

§ 1

1. Standardy Ochrony Małoletnich w Nadleśnictwie Olecko na terenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku, zwane dalej „Standardami” zostały opracowane w związku z obowiązkami nałożonymi ustawą z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.

2. Procedura określa:

1) najważniejsze zasady i założenia związane z zapewnieniem maksymalnego poziomu bezpieczeństwa Małoletnich, będących uczestnikami zajęć edukacyjnych lub korzystających z innej oferty edukacyjnej realizowanej przez Nadleśnictwo Olecko (zwane dalej: „Nadleśnictwem”), podczas których reprezentant Nadleśnictwa (zwany dalej: „Pracownikiem”) ma kontakt z Małoletnimi;

2) zasady weryfikacji Pracowników, mających kontakt z Małoletnimi.

3. Ilekroć w Standardach jest mowa o:

1) Pracownikowi Nadleśnictwa (dalej Pracownikowi) – należy przez to rozumieć wszystkie osoby zatrudnione w Nadleśnictwie lub wykonujące na jego rzecz usługi lub inne czynności bez względu na podstawę współpracy (m.in. pracownik, stażysta, wolontariusz), a mające kontakt z Małoletnimi poprzez zaangażowanie w działalność Nadleśnictwa;

2) Krzywdzenie Małoletniego – należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę Małoletniego, w tym jego zaniedbywanie, przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika Nadleśnictwa;

3) Małoletni – należy przez to rozumieć osobę, która nie ukończyła 18 roku życia;

4) Opiekun Małoletniego - należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji i stanowieniu o Małoletnim, w szczególności jego przedstawiciela ustawowego;

5) Osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich – należy przez to rozumieć osobę wyznaczoną przez Nadleśniczego Nadleśnictwa Olecko do sprawowania nadzoru nad realizacją niniejszych Standardów.

Rozdział 2

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między Małoletnimi, a pracownikami Nadleśnictwa oraz między Małoletnimi podczas zajęć

§ 2

1. Nadleśniczy jest odpowiedzialny za przygotowanie i wdrożenie Standardów w Nadleśnictwie Olecko.
2. Nadleśniczy zapoznaje pracowników Nadleśnictwa ze Standardami oraz odbiera od nich oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami. Wzór oświadczenia stanowi Załącznik nr 1 do niniejszych Standardów.

§ 3

1. Nadleśniczy przed dopuszczeniem Pracownika do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez Małoletnich uzyskuje informacje, czy dane tej osoby, są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małych poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze. Osoba figurująca w którymś z tych rejestrów nie może zostać dopuszczona do działalności określonej w zdaniu 1.
2. W przypadku powzięcia informacji o wszczęciu wobec Pracownika postępowania karnego o przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub przestępstwo przeciwko Małoletniemu, Nadleśniczy niezwłocznie odsuwa takiego Pracownika od wszelkich form kontaktu z Małoletnimi.
3. Kandydat do pracy lub innej działalności przedkłada Nadleśniczemu informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.

§ 4

1. Podstawową zasadą czynności podejmowanych przez Pracowników w kontaktach z Małoletnimi jest działanie na rzecz ich dobra. Pracownicy mający bezpośredni kontakt z Małoletnimi powinni wykonywać swoje zadania w sposób zapewniający

poszanowanie praw osób trzecich, w szczególności praw dzieci, z szacunkiem oraz w sposób uprzejmy i kulturalny. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec Małoletnich jakichkolwiek form przemocy słownej, a tym bardziej fizycznej.

2. Pracownicy zobowiązani są do utrzymywania profesjonalnej relacji z Małoletnimi oraz każdorazowego rozważenia, czy reakcja, komunikat, bądź działanie wobec Małoletniego są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne i uzasadnione.

3. W przypadku zaobserwowania sytuacji przemocowych, pomiędzy samymi Małoletnimi każdy Pracownik zobowiązany jest do natychmiastowej reakcji i stosownej interwencji polegającej na powstrzymaniu eskalacji konfliktu i zachowań niedozwolonych.

4. Decyzje dotyczące konkretnego Małoletniego powinny uwzględniać również bezpieczeństwo pozostałych Małoletnich.

5. Pracownicy monitorują sytuację i dobrostan Małoletnich oraz zwracają uwagę na właściwość i poprawność relacji, zachodzących pomiędzy Pracownikami a Małoletnimi oraz pomiędzy samymi Małoletnimi.

6. Pracownik, który ma świadomość, iż Małoletni doznał jakiejś krzywdy np. znęcania fizycznego, psychicznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z Małoletnim, wykazując zrozumienie i wyczuwanie.

§ 5

1. Pracownicy, o których mowa w § 4 ust. 1, w kontakcie z Małoletnim:

1) odnoszą się z należyтым szacunkiem, wspierając go w pokonywaniu trudności, uwzględniając jego umiejętności rozwojowe, możliwości wynikające z niepełnosprawności oraz potrzeb edukacyjnych;

2) traktują każdego Małoletniego równo bez względu na płeć, orientację seksualną, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd;

3) promują zasady „dobrego wychowania” i podejmują działania wychowawcze, mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw;

4) starają się udzielać odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i wieku Małoletniego;

5) nie zawstydzają Małoletniego, nie lekceważą i nie obrażają;

6) nie podnoszą głosu, chyba że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie);

7) nie dopuszczają stosowania przemocy wobec Małoletniego w jakiegokolwiek formie;

8) nie dotykają Małoletnich w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo

zinterpretowany;

9) powstrzymują się od jakichkolwiek zachowań, które mogłyby naruszać przestrzeń osobistą Małoletniego, powodować u niego poczucie zagrożenia, dyskomfortu lub strachu.

2. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny Pracownika z Małoletnim. Do sytuacji takich zaliczyć można:

1) pomoc Małoletniemu ze szczególnymi potrzebami w czynnościach higienicznych, spożywaniu posiłków, poruszaniu się, jeśli typ niepełnosprawności tego wymaga, a Małoletni/jego opiekun wyrazi zgodę;

2) udział w prawie dopuszczalnych działaniach, w których kontakt taki jest rzeczą zwyczajną (zabawa, zawody sportowe, gry terenowe itp.).

§ 6

Ponadto Pracownicy mają zakaz:

1) utrwalania wizerunku Małoletniego (filmowanie, nagrywanie, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych Pracownika;

2) proponowania Małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych, nielegalnych substancji psychoaktywnych oraz spożywanie ich wspólnie z Małoletnimi lub w jego obecności;

3) zapraszania Małoletniego bez zgody ich opiekunów prawnych (np. rodziców) do swojego miejsca zamieszkania i utrzymywania z nim relacji poza zajęciami.

Rozdział 3

Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu Małoletniego

§ 7

1. Pracownicy zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia Małoletnich.

2. W przypadku powzięcia przez Pracownika podejrzenia, że Małoletni jest krzywdzony, ma on obowiązek niezwłocznego poinformowania o tym fakcie Nadleśniczego lub innej osoby wskazanej przez Nadleśniczego w formie ustnej, a także na piśmie – w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej zaopatrzonej w podpis zaufany lub osobisty, poprzez przedłożenie stosownej notatki służbowej.

3. Po przekazaniu informacji, o której mowa w ust. 2, Nadleśniczy lub Pracownik, który powziął informację o zagrożeniu powinien:

1) w przypadku podejrzenia, że życie Małoletniego jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu, niezwłocznie poinformować o tym fakcie właściwe służby (np. policja, pogotowie ratunkowe) dzwoniąc pod numer 112 lub 998. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji, o których mowa powyżej. Podjęte czynności dokumentuje się w formie notatki służbowej, która jest rejestrowana w systemie EZD. Rejestr według wzoru z Załącznika nr 3 prowadzi specjalista ds. pracowniczych.

2) w przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie Małoletniego przez Pracownika, osoba ta zostaje odsunięta od wszelkich form kontaktu z Małoletnimi, do czasu wyjaśnienia sprawy. Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego przez powołaną Komisję, która potwierdzi nieprawidłowość, Nadleśniczy w zależności od ustalonej nieprawidłowości powiadamia o nich właściwe służby oraz rozważa wyciągnięcie konsekwencji służbowych co do osoby, która dopuściła się krzywdzenia. Z przebiegu postępowania sporządza się protokół;

3) W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie Małoletniego przez osobę trzecią (obcą, bądź spokrewnioną) Nadleśniczy informuje o tym opiekunów prawnych dziecka i ustala z nimi sposób postępowania. Jeśli zgłoszenie dotyczy opiekunów prawnych dziecka lub nie są oni zainteresowani pomocą dziecku, sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, który kieruje do właściwego organu lub wdraża procedurę wskazaną w pkt 1 niniejszego paragrafu. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji, do których sprawa została przekazana. Nadleśniczy dokumentuje podjęte czynności w formie notatki;

4) w przypadku podejrzenia krzywdzenia Małoletniego przez innego Małoletniego np. podczas zajęć edukacyjnych lub innych działań edukacyjnych organizowanych przez Nadleśnictwo (np. na zajęciach edukacyjnych, na stoiskach podczas warsztatów edukacyjnych). Pracownik, który powziął informację o zagrożeniu powinien przeprowadzić rozmowę z Małoletnim podejrzanym o krzywdzenie oraz niezwłocznie poinformować o zdarzeniu opiekuna Małoletniego obecnego podczas zajęć.

Rozdział 4

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet oraz procedury ochrony Małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie

§ 8

1. Nadleśnictwo podczas zajęć edukacyjnych nie udostępnia Małoletnim dostępu do urządzeń elektronicznych, ani do sieci WI-FI, o ile nie wynika to z potrzeb zajęć edukacyjnych i nie zostało uzgodnione z opiekunem Małoletniego, uczestniczącym w zajęciach edukacyjnych.
2. Nadleśnictwo, zapewniając Małoletnim dostęp do urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet, zobowiązane jest podejmować działania zabezpieczające Małoletnich przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju. W szczególności należy zainstalować oraz aktualizować oprogramowanie zabezpieczające przed złośliwym oprogramowaniem oraz filtrujące treści.
3. W miarę możliwości pracownicy Nadleśnictwa powinni informować Małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.
4. Nadleśnictwo w miarę możliwości zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych, dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu.
5. W czasie zajęć edukacyjnych Pracownicy powinni sprawować nadzór nad treściami, do jakich dostęp mają Małoletni oraz podejmować interwencję w przypadku dostępu do treści nieodpowiednich.

Rozdział 5

Zasady ochrony wizerunku Małoletniego

§ 9

- 1.1. Nadleśnictwo zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (określane jako RODO lub ogólne rozporządzenie o ochronie danych osobowych).
- 1.2. Nadleśnictwo, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.
- 1.3. Poniższe zasady odnoszą się do rejestrowania, przetwarzania i upubliczniania wizerunku dziecka w postaci zdjęć i nagrań wideo.

1.4. Pracownik Nadleśnictwa nie może utrwalać wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) przebywającego na terenie prowadzonych zajęć bez pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka.

5. Zdjęcia bądź nagrania wykonywane są bez dyskryminacji dziecka (biorąc pod uwagę jakiegokolwiek cechy dziecka).
6. Niedopuszczalnym jest ujawnianie poprzez rejestrację wizerunku informacji dotyczących stanu zdrowia, sytuacji materialnej, sytuacji prawnej dziecka.
7. W celu ochrony dziecka przed działaniem naruszającym jego dobro, w trakcie wykonywania zdjęć lub rejestracji wideo:
  - a. dziecko musi być ubrane, a sytuacja i kontekst przedstawiany na zdjęciu/naganiu. W każdym wypadku należy kierować się dobrem i godnością dziecka. Zdjęcia bądź nagrania uwidaczniające wizerunek dziecka nie mogą być uwłaczające lub obrażające je. Nie należy pokazywać sytuacji, które bez kontekstu wydają się ośmieszające, niewłaściwe, pokazywać przekroczeń strefy intymnej i nagości;
  - b. Główny kadr powinien być skoncentrowany na czynnościach wykonywanych przez dziecko. W każdej możliwej sytuacji zdjęcia powinny być robione grupowo. Należy unikać robienia zdjęć portretowych.
8. Zabronione jest rejestrowanie oraz przechowywanie wizerunku dzieci w postaci zdjęć/nagrań przez pracowników prywatnymi urządzeniami rejestrującymi (tj. telefony komórkowe, aparaty fotograficzne, kamery, pendrive itp.).
9. Materiały i nośniki danych, na których utrwalone są zdjęcia należy przechowywać zgodnie z prawem mając na uwadze ochronę dzieci.
10. Wszystkie podejrzania i problemy dotyczące niewłaściwego utrwalania i rozpowszechniania wizerunku dzieci należy rejestrować i zgłaszać Nadleśniczemu lub bezpośredniemu przełożonemu.

2. Zasady upublicznienia wizerunku dziecka:

2.1. Utrwalenie i upublicznienie wizerunku dziecka (fotografia, nagranie wideo) możliwe jest wyłącznie w przypadku, gdy Nadleśniczy bądź bezpośredni przełożony został o tym poinformowany i wyraził na to zgodę, uzyskano pisemne zgody od rodziców lub opiekunów prawnych dziecka oraz ustne zgody samych dzieci.

2. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica lub opiekuna

prawnego na utrwalanie i upublicznienie wizerunku dziecka nie jest wymagana. Gdyby jednak rodzic dziecka/opiekun prawny, mimo wszystko, wniósł sprzeciw w zakresie opublikowania wizerunku dziecka na takim zdjęciu, należy go uwzględnić i usunąć wizerunek dziecka ze zdjęcia np. zanonimizować go (art. 21 ust. 1 RODO).

3. Należy pamiętać, że jeżeli opiekunowie prawni bądź rodzice nie wyrazili zgody na utrwalenie/publikację wizerunku dziecka, Nadleśnictwo i jego pracownicy zobowiązani są respektować ich decyzję. Jednocześnie brak wyrażenia zgody na wizerunek dziecka nie może go dyskryminować i wykluczać z działań podejmowanych na zajęciach edukacyjnych.
4. Pisemna zgoda, o której mowa w pkt. 2.1. powinna uwzględniać informację, gdzie zdjęcie zostanie upublicznione, w jakim kontekście oraz przez kogo (np. zdjęcie zostanie upublicznione przez Nadleśnictwo na stronie internetowej Nadleśnictwa w celu wykazania realizacji działań edukacji leśnej).
5. Nie należy podpisywać publikowanych zdjęć imieniem oraz nazwiskiem dziecka, a także informacjami identyfikującymi dziecko (np. Jan Kowalski uczeń klasy III B Szkoły Podstawowej w Warszawie).
6. Zabronione jest publikowanie zdjęć/ nagrań dzieci na prywatnych portalach społecznościowych pracowników. Należy pamiętać, że zgoda na publikację zdjęć wyrażana jest na rzecz Administratora danych, czyli Nadleśnictwa.

Rozdział 6

Zasady aktualizacji Standardów oraz zakres kompetencji osób odpowiedzialnych za przygotowanie pracowników Nadleśnictwa do ich stosowania

§ 10

1. Nadleśniczy obowiązany jest co najmniej raz na dwa lata dokonywać oceny Standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Weryfikacja dokonywana jest przez Nadleśniczego lub osobę przez niego wyznaczoną.

3. Wyznaczona osoba jest odpowiedzialna za przygotowanie pracowników Nadleśnictwa do stosowania Standardów, zaznajamia ich z treścią Standardów. Zaleca się przeszkolenie Pracowników ze stosowania Standardów.
4. Osoba odpowiedzialna monitoruje realizację Standardów, reaguje na ich naruszenie oraz koordynuje zmiany w Standardach, prowadząc równocześnie rejestr zgłoszeń i proponowanych zmian.
5. Wszelkie uwagi, proponowane zmiany i incydenty w zakresie naruszania Standardów, osoba odpowiedzialna przekazuje Nadleśniczemu.
6. Wszelkich zmian w Standardach dokonuje Nadleśniczy.

Rozdział 7

Postanowienia końcowe

§ 11

1. Standardy wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Standardy są opublikowane na stronie internetowej Nadleśnictwa pod adresem: <https://olecko.bialystok.lasy.gov.pl/standardy-ochrony-maloletnich>
3. Standardy są również wywieszane w siedzibie Nadleśnictwa w wersji pełnej oraz skróconej, przeznaczonej dla Małoletnich. Skrócona wersja Standardów Ochrony Małoletnich stanowi załącznik nr 2 do niniejszych Standardów.
4. Standardy zostają przekazane opiekunom przy zapisach na zajęcia edukacyjne w formie pisemnej lub elektronicznej wraz ze skróconą wersją do zapoznania przez nich Małoletnich.
5. Wewnętrzny rejestr ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru Małoletniego stanowi załącznik nr 3 do niniejszych Standardów.
6. Z uwagi na incydentalny kontakt Pracowników z Małoletnimi – dalsze kroki, w tym ustalenie planu wsparcia Małoletniego, po ujawnieniu krzywdzenia, w zakresie nie objętym w § 7, pozostawia się właściwym podmiotom, do których została przekazana sprawa.
7. Każdy Pracownik przed dopuszczeniem do realizacji obowiązków związanych z Małoletnimi podlega weryfikacji. Zasady weryfikacji określono w załączniku nr 4 do niniejszych Standardów.
8. Nadleśnictwo zobowiązuje wszystkich Pracowników do zapoznania się z niniejszymi Standardami i przestrzegania ich.

9. W przypadku korzystania z usług podmiotów trzecich, celem organizowania zajęć edukacyjnych dla Małoletnich Nadleśnictwo wymaga, aby podmiot ten zaakceptował niniejsze Standardy i zobowiązał się (w tym własnych pracowników i współpracowników delegowanych do wykonywania zadań na rzecz Nadleśnictwa) do przestrzegania ich zapisów, w szczególności weryfikował niekaralność pracowników, podejmujących się działań z Małoletnimi

NADLEŚNICZY
mgr inż. Zbigniew Piotr Płunowski